



Sínia de la Fumera

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector sud-oest del terme municipal
Emplaçament	De la carretera que uneix Palà de Torroella i Palà Nou en surt un camí cap a l'est i després nord-est. A uns 2,5 km, trencall a la dreta cap a cal Satre i la Fumera, uns 800 m.
Alçada:	360

Coordenades:

Latitud:	41.86599
Longitud:	1.74653
UTM Est (X):	395972
UTM Nord (Y):	4635657

Classificació

Número de fitxa	08141 - 185
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08140A013000080000IG
Fitxes associades:	

[La Fumera](#)

Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dt., 16/03/2021 - 11:06

Descripció

Sínia de tracció animal, del tipus conegut com a sínia de taps, la qual ha conservat intacte tot el seu mecanisme i encara pot funcionar. Es troba emplaçada vora la riera d'Hortons, uns 250 m al nord-est de la casa de pagès de la Fumera, i servia per regar uns horts que hi havia una mica més avall. La sínia consta d'una petita estructura central on hi ha l'eix vertical o arbre amb tot el seu mecanisme junt a un pou davanter. Aquest pou capta d'aigua d'un aquífer que es troba a una cota semblant a la de la riera.

De l'arbre o eix en surt la barra horitzontal (braçol) on anava fermat l'animal que donava voltes a l'entorn. Mitjançant un engranatge, la roda horitzontal de l'eix connecta amb una roda vertical que fa girar una cadena que baixa al fons del pou. Aquesta cadena, mitjançant un mecanisme de dos taps de goma, fa bombegar l'aigua per l'interior d'un tub de ferro, de manera que l'aigua surt expulsada per una boca lateral cap a un rec que encara es conserva i que anava cap als horts.

La sínia de taps es va generalitzar a principis de segle XX i va substituir la sínia de catúfols, la més habitual al segle XIX. Després de les sínies de taps es van imposar les de pistons, activades mitjançant bieles que bombaven l'aigua. Tots aquests tipus eren activats amb tracció animal.

Història

La casa de la Fumera probablement es va aixecar al segle XVIII o començaments del XIX. Cap a la segona meitat del segle XIX es devia ampliar amb un cos davanter més gran. En el nomenclàtor de masies de la província de Barcelona dels anys 1861-1862 ja apareix anomenada com "La Fumera". Hi consta que és una "masia (casa de labor)", que estava situada a 6 km del nucli de l'Ajuntament de Castelladral. Tenia un edifici habitat constantment de dos pisos.

Devia ser cap a principis de segle XX que es va construir una sínia al costat de la riera d'Hortons per regar una zona d'horta prop de la casa. Sembla que va funcionar fins no fa gaires anys, ja que el mecanisme es troba intacte.

Pels volts de l'any 2000 la casa fou adquirida pels actuals propietaris, que hi han fer reformes i ampliacions, especialment a la part dels coberts al sector sud.



